

İlk olarak 'Teneke' 1965'te sahnelenmişti, eserleri hâlâ yurtiçi ve yurtdışında sergileniyor

Tiyatro, Yaşar Kemal'i bırakmadı

ENGİN CEZZAR

Çiçek'te bir sohbet. Sohbetçi Yaşar Kemal. Arif, Hemite'deki Yaşar Kemal anıtına taş çekerken belini incitmiş, topallıyor. Anıtın yaratıcısı Metin Deniz bari boş bulmuş, ünlü 'martini'sini hazırlıyor.

Yaşar kallavi bir dosyayı masanın üzerine gümletti. "İşte" dedi, "son oyunum."

Şöyle bir göz attım: Yüzyetmiş üç sayfa. "Sen uslanmazsın Yaşarım. Teneke bize ilk geldiğinde yüzdoksan sayfaydı. Sonra ne oldu?"

"Çok iyi oldu" dedi Yaşar. "Hemi de hiçbiri, hiçbiri teneke gibi olmadı."

Teneke 1965 yılında Gülriz Sururi-Engin Cezzar Topluluğu tarafından İstanbul Elhamra Tiyatrosu'nda sahnelendi. Teneke İstanbul, Ankara ve İzmir'de 200 temsil kapalı gişe oynadı.

Metin Deniz'in çevre düzeni, Ara Güler'in diyapo zitişleri, Engin Cezzar'ın yönetimi, Tuncel Kurtiz, Aydemir Akbaş, Şevket Altuğ, Umur Bugay, Ülkü Tamer, Gülriz Sururi'li kadrosuyla Teneke yılın oyunu seçilirken, Gülriz Sururi "Zeyno Karı" rolüyle yılın oyuncusu ödülünü alıyordu.

Yaşar Kemal sıkı bir "merhaba" çekmişti Türk tiyatrosuna.

Ülkü Tamer program dergisi için bir konuşma yapmıştı Yaşar Kemal'le.

- İleride başka oyunlar düşünüyor musunuz?

Ben Teneke'yi yazdıktan sonra tiyatro o kadar çok hoşuma gitti ki... Düşünüyorum, fakat cesaret edemem.

- Niçin?

Tiyatro yazmak için yazarın gerçek bir tiyatro adamı olması gerektiğini sanıyorum. Bundan sonra yazarsam kendimi bir tiyatro adamı gibi hazırlayacağım.

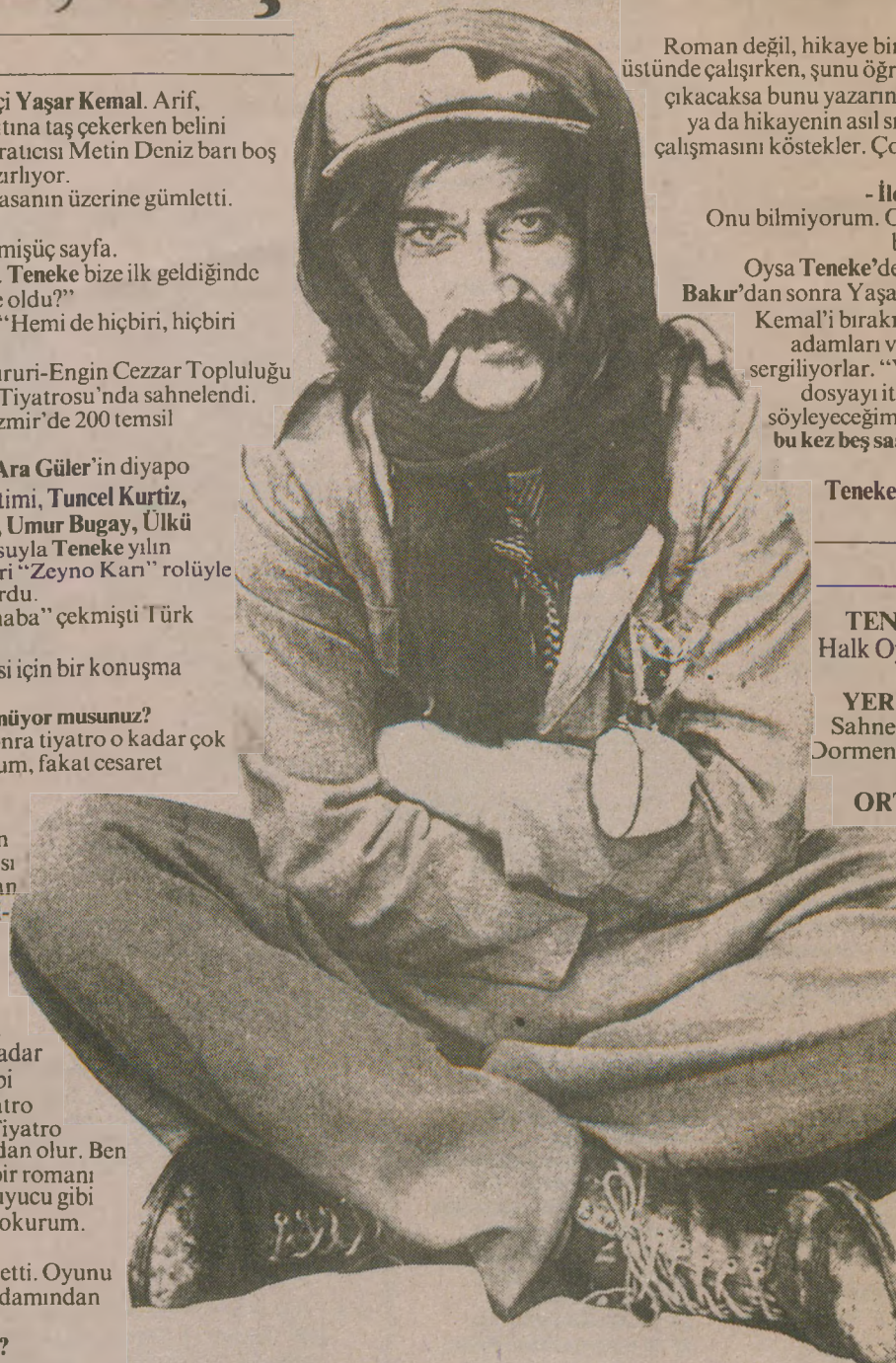
- Tiyatro adamı derken ne kastediyorsunuz?

Tiyatroyu iş edinmiş adamı kastediyorum. Ben şimdiye kadar oyunları amatör bir seyirci gibi seyrettim. Tiyatro adamı, tiyatro kulisinden yetişen adamdır. Tiyatro yazarı, ancak tiyatro adamından olur. Ben romanı kendime iş edindim; bir romanı okurken hiçbir zaman bir okuyucu gibi okuyamam; bir romancı gibi okurum.

- Ama Teneke'yi yazdınız.

Engin Cezzar bana yardım etti. Oyunu ben yazdım, ama bir tiyatro adamından faydalandım.

- Romamı yazalı kaç yıl oldu?

Roman değil, hikaye bir kere. İnce Memed'den sonra, 1954'te Teneke üstünde çalışırken, şunu öğrendim ki eğer bir romandan hikâyeden piyes çıkacaksa bunu yazarın kendisi yapmalı. Yazardan başkası, romanın ya da hikayenin asıl sınırı içinde kalmaya mahkumdur. Bu da onun çalışmasını köstekler. Çok zaman romandan ya da hikayeden iyi piyes çıkmamasının sebebi budur.

- İleride bir tiyatro adamı olmaya niyetiniz var mı?

Onu bilmiyorum. O vakit ve fırsat meselesi. Ortada bir şey varsa, ben tiyatroyu çok sevdim Teneke'yi yazarken.

Oysa Teneke'den hemen sonra oyunlaştırdığı Yer Demir Gök Bakır'dan sonra Yaşar Kemal tiyatroyu bıraktı. Ama tiyatro Yaşar Kemal'i bırakmadı. Yurtiçinde ve yurtdışında seçkin tiyatro

adamları ve toplulukları onun eserlerini o gün bugündür sergiliyorlar. "Yazdım ya işte, yeni oyunum." Masadaki kalın

dosyayı itekledi bana doğru. "Binboğalar Efsanesi." Ne söyleyeceğimi bilmiş gibi ekledi, "Uzun olmasına uzun, ama bu kez beş saat sürecekse beş saat sürsün diye düşünüyorum.

Öyle yazdım."

Teneke'den bugüne yirmisekiz yıl geçmiş. Yirmisekiz gün gibi. Kolay gelsin Yaşar Usta.

Yaşar Kemal'in o

TENEKE- Gülriz Sururi - Eniş Halk Oyunları, 1967 GÖTEBO İsv eç, 197

YER DEMİR GÖK BAKIR Sahnesi, 1966 - 14. Nispetiye Dörmene Tiyatrosu, 1967

ORTADİREK - Turlu

Tu
Me

A
İ
(A)

Fİ
KIR
KAL
T

Che

1975 yılında İsvetiyatrosu tarafından mal'in 'Teneke' a

Taha Toros Arşivi

